

↓ Teksti 1: ↓ 68. Vid delikatessdisken

Källa: Svenska
till vardags

- En expedient: 22!
En kund: Ja, det är jag. Jag ska be att få tre hekto köttfärs.
Expedienten: Jaha ... varsågod.
Kunden: Tack. Jag skulle vilja ha lite ost också. Har ni finsk Edamer?
Expedienten: Ja. Hur mycket ska vi ta?
Kunden: Kan jag få ... halva den där biten?
Expedienten: Jaa ... Var det bra så?
Kunden: Nej, jag ska ha lite räkor till ikväll.
Expedienten: Kan jag köpa det här?
Kunden: Ja, jag kan hämta från fiskdisken.
Expedienten: Hur mycket ska ni ha?
Kunden: Kan jag få ... två hekto, tack.
(Efter ett litet tag.)
Expedienten: Varsågod. Något annat?
Kunden: Nej, det var bra så.
Expedienten: Jo, förresten. Skulle jag kunna få ett hekto lördagskorv också?
Kunden: Den är tyvärr slut, men vi får in den imorgon igen.
Expedienten: Tack. ... 23!

köttfärs

parmesanost = parmesan-
rjuusto

en bit

halv, -t, -a

Vad får det lov att
vara? Mitä saisi olla?

FRASER

Jag ska be att få ...
Jag skulle vilja ha ...
Kan jag få ...?
Jag ska ha ...
Skulle jag kunna få ...?
Det var bra så.
Var det bra så?
Något annat?
Varsågod.

ett paket kex
en tub tandkräm
en bit
en ask tändstickor.

en burk sylt
en kartong ägg
en flaska
herrgårdsost
lagrad

Teksti 2: → Vid delikatessdisken

- 2: → - Ett hekto salami, tack.
- Ungersk eller italiensk?
- Ungersk, tack.
- Ja, tack. Något annat?
- Ja, en bit lagrad herrgårdsost.
- Vill du smaka? Varsågod.
- Ja, den var god. Jag tar en bit.
- Hur stor bit vill du ha? Så här?
- Nej, lite större. Det där blir bra.
- Varsågod.
- Tack.

Öl och läsk

Chark

Ost

Bröd

Mejerivaror

Frukt och grönt

Godis

Teksti 3: ↴ I mataffären stå

- Förlåt, var står mjölet?
- Där borta till höger.
- Var har ni blommorna?
- Vid utgången.
- Jag letar efter barnmat. Var står den någonstans?
- Andra hyllan till vänster, där borta.
- Var kan jag hitta ägg?
- Längst ner vid mejerivarorna.
- Tack.

Teksti 4: ↴ ↴

Köpa kläder

- Kan jag få prova den här kjolen?
- Javisst, provrummet är där borta.
-
- Passar den?
- Nej, den är för liten. Har ni den i en större storlek?
- Ja, jag ska hämta den.
-
- Passar den bättre?
- Ja, den är lagom.
-
- Finns den här jackan i blått?
- Jag ska titta.
- Nej, tyvärr. Men vi får in fler jackor nästa vecka.
- Tack. Då kommer jag tillbaka.

Teksti 5: ↴ ↴ ett kvitto kvitti

Köpa skor

- Kan jag få prova de här i storlek 39?
- Vilken färg?
- Svart.
- Varsågod.
- Hur känns de?
-
- De klämmer lite. Finns de i 39 ½?
- Ja, vi har ett par kvar.
-
- De känns bra. Jag tar dem.

Vad kostar ett par skor?

De är för små.

De är för stora.

De är lagom.

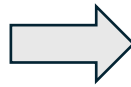
TEKSTI 6: Fler köper gamla kläder8 SIDOR: <https://8sidor.se/vardags/2024/05/fler-koper-gamla-klader/>

Det har blivit populärt att köpa gamla kläder, second hand.

Förra året var det **hälften av människorna** i Sverige som köpte minst ett plagg som var gammalt.

För fem år sedan var det bara **en tredjedel av** människorna i Sverige som köpte gamla kläder.

Det berättar Myrorna som har många affärer för gamla saker.

Myrorna har också undersökt varför folk köper gamla kläder.

De flesta säger att de vill **spara pengar**. Gamla kläder är ofta **billigare än** nya.

Men nästan lika många säger att de tänker på miljön.

Det är bra för miljön och klimatet att använda gamla kläder **i stället för att köpa nya**.

Då blir det **mindre sopor** och mindre utsläpp som värmer upp klimatet. Det säger experter

Köper du gamla kläder? Ja / Nej

TEKSTI 6: 1.TEHTÄVÄ: PRATA: Läs igenom texten. Svara på frågorna antingen på finska eller på svenska. Lukekaa läpi teksti. Kääntäkää sitä suomeksi (ei joka sanaa tarvitse suomentaa – pääasioiden ymmärtäminen tärkeää). Vastaa kysymyksiin joko suomeksi tai ruotsiksi parisi kanssa. Voitte sanoa vastaukset toisillenne tai kirjoittaa ne.

1. **Vad är populärt?** Mikä on suosittua?
2. **Vad hände det i fjol?** Mitä tapahtui viime vuonna?

3. **Vad är "Myrorna" för något?** Mikä on "Myrorna"?

4. **Varför vill människorna köpa gamla kläder?** Miksi ihmiset haluavat ostaa vanhoja vaatteita?

5. **Vad konstaterar experterna?** Mitä asiantuntijat sanovat?

TEKSTI 6: 2.TEHTÄVÄ: DIN TUR!

Diskutera på svenska - keskustelkaa ruotsiksi:

Var köper du dina kläder?

Hurdana kläder köper du?

Köper du gamla kläder? Varför? Varför inte?

Och så vidare.

TEKSTI 7: Snabbmode är årets onödighet

LÄTTA BLADET: <https://latabladet.fi/finland/snabbmode-ar-arets-onodighet/>

Text: Maria Österlund / Lätta Bladet

Artikel publicerad: 17.01.2019

*Snabbmode **har valts till årets onödigaste sak.***

Kläder säljs ibland så billigt att det känns otroligt.

Tidskriften Suomen Luonto väljer **varje år** någonting till årets onödigaste sak. Det är läsarna som får komma med förslag.

Snabbmode **har funnits sedan 1990-talet.** Med snabbmode menar man kläder som görs billigt och säljs billigt. Människor köper sådana billiga kläder ofta och använder dem en kort tid. Sedan slängs kläderna bort.

Allt snabbmode som tillverkas används inte ens en kort tid. Det tillverkas så mycket att en del blir osålt. Osålda billiga kläder bränns ofta upp.

Snabbmode är slöseri med jordens resurser. Det går åt mycket råvaror, energi och vatten när man tillverkar tyg. Det används också kemikalier när man färgar tyg. För att tillverka en skjorta i bomull behövs det hela 2 500 liter vatten.

Klädindustrin orsakar ett stort ekologiskt fotavtryck. Klädindustrins fotavtryck i hela världen **är större än** flyg- och fartygstrafikens fotavtryck. När **människor köper kläder via nätet** sliter det på miljön eftersom kläderna ofta skickas fram och tillbaka.

Kirsi Niinimäki är professor vid Aalto-universitetet. Hon forskar i mode. Niinimäki säger **att vi inte borde köpa riktigt billiga kläder.** I stället ska vi köpa **kläder av bra kvalitet** och använda dem länge.

Källa Suomen Luonto

TEKSTI 7: 3. TEHTÄVÄ: PRATA: Läs igenom artikeln. Svara på frågorna antingen på finska eller på svenska.

Lukekaa läpi teksti. Kääntäkää sitä suomeksi (ei joka sanaa tarvitse suomentaa – pääasioiden ymmärtäminen tärkeää). Vastaa kysymyksiin joko suomeksi tai ruotsiksi parisi kanssa. Voitte sanoa vastaukset toisillenne tai kirjoittaa ne.

1. **Vad känns otroligt?** Mikä tuntuu uskomattomalta?
2. **Vad får läsarna göra?** Mitä lukijat saavat tehdä?
3. **Hur länge har snabbmode funnits?** Miten kauan pikamuoti on ollut olemassa?
4. **Vad är snabbmode för något?** Mitä pikamuoti on?
5. **Är snabbmode farligt?** Onko pikamuoti vaarallista?
6. **Vad orsakar kläindustrin?** Mitä vaateteollisuus aiheuttaa?
7. **Vilket råd ger Kirsu Niinimäki åt oss?** Minkä neuvon K.N. antaa meille?

TEKSTI 7: 4. TEHTÄVÄ: DIN TUR! Diskutera på svenska - keskustelkaa ruotsiksi:

Använder du snabbmode?

Är snabbmode årets onödiga sak enligt din åsikt?

Hurdant är ditt ekologiska fotavtryck?

Brukar du återanvända kläder och andra saker? Enligt din åsikt lönar det sig att låta kläder och möbler gå vidare?

TEKSTI 8: Dålig elektronik är årets onödiga sak

LÄTTA BLADET: <https://latabladet.fi/finland/dalig-elektronik-ar-arets-onodigaste-sak/>

Text: Maria Österlund / Lätta Bladet

Artikel publicerad: 17.12.2019

Elektronik som inte går att reparera är årets onödiga sak.

Smarttelefoner och laddare.

Tidskriften Suomen Luonto väljer var år någonting till årets onödiga sak. Det är läsarna som kommer med förslagen.

I år är det elektronik som inte går att reparera som har utnämnts.

– **Vi vill fästa uppmärksamhet vid** att många elektroniska prylar har en mycket kort livstid. Det här beror både på tillverkarna och konsumenterna, säger Heikki Vasamies som är chefredaktör på Suomen Luonto.

En smarttelefon byts i medeltal ut efter två eller tre år. Det beror delvis på att det kommer nya modeller av telefonerna som folk vill ha. Men det beror också på att det är dyrt och besvärligt att låta reparera telefonen.

En ändring håller ändå på att ske. EU jobbar med en bestämmelse som säger att alla elektroniska apparater ska vara sådana att de kan repareras. Efter år 2021 ska alla elapparater som säljs gå att reparera. Det här gäller redan nu lampor och diskmaskiner.

I fjol var årets onödighet snabbmode.

TEKSTI 8: 5.TEHTÄVÄ: PRATA: Läs igenom artikeln. Svara på frågorna antingen på finska eller på svenska.

Lukekaa läpi teksti. Kääntäkää sitä suomeksi (ei joka sanaa tarvitse suomentaa – pääasioiden ymmärtäminen tärkeää). Vastaa kysymyksiin joko suomeksi tai ruotsiksi parisi kanssa. Voitte sanoa vastaukset toisillenne tai kirjoittaa ne.

1. **Vad får du veta om elektronik enligt artikeln?** Mitä saat tietää elektroniikasta tekstin mukaan?
2. **Vad säger Heikki Vasamies i texten?** Mitä H.V. kertoo tekstissä?
3. **Hur länge använder människorna sin smarttelefon innan de köper en ny (telefon)? Vad beror det på?** Miten kauan ihmiset käyttävät älypuhelimensa ennen kuin he ostavat uuden puhelimen? Mistä se johtuu?
4. **Vad händer det efter år 2021?** Mitä vuoden 2021 jälkeen tapahtuu?

TEKSTI 8: 6.TEHTÄVÄ: DIN TUR! Diskutera på svenska - diskutelkaa ruotsiksi:

Har du en smarttelefon? Hur många laddare har du?

Brukar du reparera trasiga kläder och elektroniska apparater?

Låter du reparera elektroniska apparater eller köper du hellre en ny pryl?

Tycker du att elektroniska prylar har en kort livstid?

Vad är din åsikt om bestämmelsen som nämns (mainitaan) i texten?

Teksti 9:

1. Lue teksti ja vastaa kysymyksiin.

Utseendet inte längre viktigt för svenska män

Det nya manliga idealet i Sverige syns i valet av krävande träningsformer. Det har nämligen blivit alltmer populärt att delta i långdistanslopp i löpning, cykling och simning. Intresset för extremsporter som triathlon ökar också med 10 procent varje år medan gymbesöken minskar. Utseendet är inte längre så viktigt för svenska män.

Att förstärka sin maskulinitet har istället blivit allt viktigare för männen. Om utseendeidealet ännu under det första decenniet på 2000-talet var metrosexualitet, har det nu gått mot ett manligare och mer "slitet" ideal. Nu

har trenden gått åt andra hållet och männen talar istället om maskulinitet och styrka när de beskriver sitt utseende. Detta beror troligtvis på att män allt oftare ägnar sig åt barn, familj och hushållssysslor. Dessa roller har tidigare varit förknippade med kvinnan. Nu vill män få fram sin maskulinitet genom utseendet.

Om några år är det kanske något annat som gäller. Det positiva med den nuvarande trenden är att allt fler tränar utomhus, vilket har många hälsoeffekter.

Källa: www.discoverychannel.se

18 abi RUOTSI

- Mitä ruotsalaismiesten urheiluharrastuksista kerrotaan?
- Miten ruotsalaismiesten suhtautuminen omaan ulkonäköönsä on muuttunut?
- Miten kotitaloustyöt ja miesten ulkonäkö liittyvät nykyään toisiinsa?
- Mitä positiivista uusi trendi on tuonut tullessaan?

Teksti 10:

6. Lue teksti ja valitse asiayhteyteen parhaiten sopiva vaihtoehto.

I västvärlden frossar vi i billiga kläder. Bakom de låga priserna döljer sig dock ofta en smutsig textilbransch. Men konsumenterna kan driva utvecklingen åt rätt håll.

Varje år köper vi mer än 24 kilo textilier per person och år, vilket är en ökning med nästan 15 kilo på ungefär lika många år. De mesta tillverkas i Kina, Bangladesh, Pakistan och Indien eftersom det är billigt – lönerna är låga och arbetsmiljön är ofta under all kritik. Den som engagerar

sig fackligt riskerar att bli sparkad och förmåner som semesterersättning, pensionsinbetalningar och sjukpenning finns knappast på kartan.

Detsamma gäller miljöarbetet – även om det kanske finns miljölagar är det högst osäkert om de följs. Så fort ett land skärper sina regler, vilket i sin tur medför att kostnaderna ökar, flyttar företagen vidare till en billigare plats. Den ideella organisationen Fair Trade Center och nätverket Rena Kläder har länge

Teksti 10 jatkuu

Teksti 10 jatkuu ↓

25 påtalat problemen inom klädindustrin. Och under de senaste åren har en viss förändring skett. Det märks inte minst i butikerna där det blivit mer vanligt med olika miljömärkningar på plaggen.

30 Det är priset som styr. Konsumenten förväntar sig inte att kläderna ska vara dyrare. Samtidigt har närvaron av de ideella organisationerna inneburit att miljöarbetet utvecklats mycket i 35 många länder. Nu behövs mer fokus på facklig organisering och löner. Det är motsägelsefullt av företagen att både

pressa priserna och samtidigt jobba för en bättre produktion.

Vad kan en enskild konsument göra 40 för att ändra på utvecklingen? Det bästa sättet är säkert att ställa frågor i butiken och på så sätt uppmuntra företagen och få dem att förstå att det finns en 45 efterfrågan på kläder som är tillverkade på ett ekologiskt och etiskt riktigt sätt. Många tror att det leder till bättre resultat än att bojkotta.

Källa: www.ttspektra.se

motsägelsefull ristiriitainen

1. Människor i västvärlden
 - a. köper kläder som aldrig förr.
 - b. har börjat satsa på kvalitet.
 - c. låter tillverka sina kläder i u-länder.
2. Vad kan hända den arbetare som kräver bättre förhållanden?
 - a. Han måste jobba ännu hårdare.
 - b. Han kan få sparken.
 - c. Han kan fängslas.
3. Vad kan hända om kunderna tar hänsyn till miljön?
 - a. Kläderna börjar tillverkas i förmånligare förhållanden.
 - b. Kläderna kan till och med bli billigare.
 - c. Kläderna kan inte längre säljas.
4. Vilken roll kan du själv spela?
 - a. Det är viktigt att man är beredd att betala mer.
 - b. Man kan påverka genom att diskutera i butiken.
 - c. Man sluta köpa vissa klädmärken.
5. Vilken rubrik passar bäst för hela texten?
 - a. Högre priser – lägre kvalitet
 - b. Köp begagnat – spara miljön
 - c. Etiskt val gör skillnad